

પ્રતિ,

_____

Trust Regn. No. 6472/Rajkot

પ્રકાશન સ્થળ:

વસુંધરા દૂરદ

૬૨૨, વેલ્વેન સીપિંગ સેન્ટર,
મીડિયમ સેક્ટર ડેડ, નાગડી ઘોડ,
૨૧૪૦૮-૩૨૧ (ગુજરાત)
ફોન: ૨૨૨૧૭૨૮ ફેક્સ: ૨૨૨૧૭૨૯

વસુંધરા જ્યોત

R.N.I. Reg. No. GUJ.GUJ./2001/6714

વર્ષ: ૧૧ * અંક: ૦૮ * તા. ૧/૦૮/૨૦૧૨ કિંમત રૂ. ૪.૦૦

દુરદના કોર્પોરેટરો: પ્રમુખ: ડૉ. વલ્લભભાઈ કથીરિયા * ઉપ પ્રમુખ: રમેશભાઈ વેલિયા * મંત્રી: સ્વચ્છભાઈ લાલિયા * જનજન્યી: રમેશભાઈ ચોરા

શાળા પ્રવેશોત્સવ પ્રસંગે માર્ગદર્શન આપતા ગૌ સેવા આયોગના અધ્યક્ષ ડૉ. વલ્લભભાઈ કથીરિયા

ગુજરાત સરકાર દ્વારા સતત ૧૨માં વર્ષે શાળા પ્રવેશોત્સવ નિમિત્તે રાજકોટ બિરહાના જસદાગ, ગોંડલ અને જોતપુર તાલુકાની ૧૫ પ્રાથમિક શાળાઓમાં ગૌ સેવા આયોગ, ગુજરાતના અધ્યક્ષ ડૉ. વલ્લભભાઈ કથીરિયાએ પ્રવેશોત્સવ કાર્યક્રમમાં હાજરી આપી હતી. તે પૈકી જસદાગ ગામે યોજાયેલ પ્રવેશોત્સવમાં તેમની સાથે અન્ય મહાનુભાવો ડૉ. અશોકભાઈ મહેતા, મનસુખભાઈ રામાગી, ચંદુભાઈ, મામલતદાર, ટી.ડી.ઓ., ગ્રામજનો, આગેવાનો તેમજ વાલીઓ, વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષક સમુદાયવર્ગ વિશાળ સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. મહાનુભાવો દ્વારા વિદ્યાર્થી છાત્રોને શૈક્ષણિક કીટ આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રસંગને અનુરૂપ માર્ગદર્શન અને શિક્ષણ વિષે પ્રવચન આપતા ડૉ. વલ્લભભાઈ કથીરિયાએ જણાવેલ કે આજના યુગમાં શિક્ષણ એ વ્યક્તિ વિકાસ તેમજ રાષ્ટ્ર વિકાસનો મૂળભૂત પાથો હોય ગ્રામ્ય

વિકાસ, સમાજ વિકાસ અને રાષ્ટ્ર વિકાસ માટે શિક્ષણ અનિવાર્ય છે. આ માટે વાલીઓ અને શિક્ષકવર્ગ જાગૃત બની સાચા અર્થમાં વિદ્યાર્થીઓ શિક્ષણ મેળવી સમાજ અને રાષ્ટ્રના સર્વાંગી વિકાસ માટે જાગૃત અને જવાબદાર નાગરિક બને તે દિશામાં પ્રયાસો હાથ ધરવા જોઈએ. શિક્ષણ પ્રત્યે બાળકોનો લગાવ વધે અને શિક્ષણ આર્થિક જરૂરિયાતનું માત્ર સાધન ન બને પણ રાષ્ટ્રીય ઉત્થાન માટે માધ્યમ બની પ્રેરકબળ બને. આ માટે શિક્ષકો અને વાલીઓએ વિદ્યાર્થીઓ સાથે એકાન્મતા કેળવવી જરૂરી છે.

દરેક વાલી વિદ્યાર્થીઓને સાચી કેળવણી મળે તે માટે વાલીઓને પ્રતિજ્ઞાબદ્ધ કર્યા હતા. આ પ્રસંગે અન્ય મહાનુભાવોએ પણ શિક્ષણ વિષે માર્ગદર્શન આપી શિક્ષકો અને વાલીઓને પ્રોત્સાહિત કરી અભિનંદન પાઠવ્યા હતા. અંતમાં કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત સર્વેનો આભાર માનવામાં આવ્યો.

તંત્રી સ્થાનેથી... સ્વાતંત્ર્ય પર્યને સાર્થક કરીએ...

૧૫ ઓગષ્ટ સ્વતંત્રતા દિને આપણો દેશ તુલામીની ઝંઝીરો તોડી આઝાદ થયો. અનેક વીર સપૂતો અને મહાપુરુષો આઝાદી કાજે શહિદ થયા છે ત્યારે ૬૫ વર્ષે પણ વિકાસ સાધવા છતાં દેશ સામે ઊષ્ટાચાર, આંતકવાદ, મોંઘવારી જેવા મહા પ્રશ્નો ઉભા છે. દેશ વાસીઓ નિઃસહાય બન્યા છે. સામાન્ય અને મધ્યમ વર્ગ પણ લાચાર બન્યો છે. દેશની સુરક્ષા સામે પણ આંતરિક તેમજ બાહ્ય ખતરો છે. ત્યારે દેશને કોરી ખાતા આ પ્રશ્નો પ્રત્યે જાગૃત બનીએ... રાજકીય ક્ષેત્રે આગવું સ્થાન ધરાવતા પરિબળો અને દેશના અર્થતંત્ર સાથે જોડાયેલ ધનિક વર્ગ અને ઉદ્યોગપતિઓ જવાબદાર નાગરિક તરીકે દેશના જરૂરિયાતમંદો માટે વિચારે. આ પવિત્ર રાષ્ટ્રીય દિને વીરશહિદોને યાદ કરી રાષ્ટ્રીય એકતા અને લોકશાહીના જતન માટે સહિયારો પુરુષાર્થ કરીને 'વંદે માતરમ્'ને સાચા અર્થમાં સાર્થક કરીએ... રાષ્ટ્ર નિર્માણમાં આપણે સહભાગી બનીએ...

- આર.એન.વાલિયા

'અડધી રાત્રે આપણે આઝાદી મેળવી હતી, પણ તેનું સવાર ૬૭૦ નથી થયું.'

સ્વામી વિવેકાનંદની ૧૫૦મી જન્મ જયંતિ નિમિત્તે

કાળા વાદળાની જેમ અજ્ઞાનરૂપી અંધકાર દેશ પર છવાઈ ગયો છે, એનું તમને કંઈ થાય છે ? તેને લઈને તમે વ્યથ્ત બનો છો ? તેને લઈને તમારી ઊંઘ ઉડી જાય છે ? આ વાત તમારા લોહીમાં ઉતરી ગઈ છે ? તમારી નસોમાં ફરી રહી છે ? તમારા હૃદયના ઘબકાર સાથે ઘબકી રહી છે ? આને લઈને તમારી દશા ઉત્તત જેવી થઈ ગઈ છે ?

*

જે પોતાના લક્ષ્ય તરફ પાગલ જેવો થઈ જાય છે તેને જ સિદ્ધિના પ્રકાશનું દર્શન થાય છે. જે થોડો અહિ અને થોડો ત્યાં એવા અલપ ઝલપ પ્રયત્ન કરે તેને કશું સિદ્ધ થતું નથી. આવા માણસો થોડો સમય જોશ બતાવીને ઠંડા પડી જતા હોય છે.

*

કોઈ વસ્તુ માત્રો નહીં, બદલામાં કશું જ માત્રો નહીં. તમારી પાસે આપવાનું હોય તે આપો. તે તમને પાછું મળશે જ. તેના વિષે અત્યારે વિચાર ન કરો. તમારી પાસે આપવાની શક્તિ છે. તે તમે આપી દો. દાન આપવા કરતા અધ્યાત્મો કોઈ સદગુણ નથી. કોઈક વસ્તુ મેળવવામાં જે માણસનો હાથ વળે છે, તે સૌથી નીચી કક્ષાનો છે અને જે માણસનો હાથ આપવા માટે લંબાય છે, તે સૌથી ઉંચી કક્ષાનો માણસ છે.

-સ્વામી વિવેકાનંદ

સમયની બેંક

એક દિવસ સૂચસ્તિ સમયે હું તાપાગા પાસે ખુરશીમાં બેઠો હતો. ત્યાં એક તેલરસવી ઝભાવાણી એક આકૃતિ મારી પાસે આવી પહોંચી અને કહ્યું:

‘હું સમયની બેંકનો બેંકર છું. દરેક જીવતા માગસનું ખાતું મારી બેંકમાં હોય છે. સમય અતિ સુકમ અને અદૃશ્ય હોવાથી નૂતન વર્ષના દિવસ અને જન્મ દિવસ સિવાય બહુ ઓછા લોકો તેનો વિચાર કરે છે. એ હમેશાં તમારી પાસેથી સરકી જતો હોય છે. જો તે પસાર થતો હોય ત્યારે જ તેનો સદુપયોગ ન કરી લો તો તમે તેને કાયમ માટે ગુમાવી દેશો. તમને દરેકને સમય ગ્રાંટરૂપે મંજૂર કરવામાં આવ્યો હોય છે. એ ગ્રાંટ કેટલી છે, તે તમને કહેવામાં આવ્યું હોતું નથી. તમારામાંના કોઈને હું તમારા ખાતાનું સ્ટેટમેન્ટ આપી શકતો નથી. હા, હું માત્ર એટલું કરી શકું કે તમને ચેતવાગી આપી શકું કે તમારા ખાતામાંની રકમ સતત ઘટતી જાય છે. મારી બેંક તમને ધીરી શકે ખરી, પણ તમારામાંનો કોઈ એ રકમ ભરપાઈ કરી શકતો નથી. તમારામાંના કેટલાક લોકો પાસે લાંબુ ભવિષ્ય હોય છે અને કેટલાકની પાસે માત્ર એક અઠવાડિયું જ હોય છે. પહેલા-મોડી મારે તમને દરેકને એક કરુણતાભરી નોટીસ મોકલવાની હોય છે. ‘(જીવનરૂપી)ખાતું બંધ કરી દેવામાં આવ્યું છે.’

‘સમયની બેંકમાં મારાં કેટલાં વરસ જમા રહેલાં છે?’ એમ હું એને પૂછું, તે પહેલા તો તે અદૃશ્ય થઈ જાયો. - ‘પુષ્પમ્ કલ્પમ્’ માંથી સાબાર

શાણપણના શબ્દો

આખા દિવસમાં તમે કરેલી કામગીરીની બુધ્ધિપૂર્વક ચકાસણી કર્યા પહેલાં ઊંચ માટે આંખ મીંચશો નહીં, મેં ક્યાં ખોટું કર્યું છે? મેં શું કર્યું છે? મારે જે કરવું જ જોઈતું હતું અને છતાં મેં ન કર્યું હોય એવું શું છે? જો ચકાસણીમાં તમને એમ લાગે કે તમે કશુંક ખોટું કર્યું છે, તો તે માટે તમારી જાતને સખત ઠપકો આપો અને જો તમે સારું કાર્ય કર્યું હોય તો આનંદ માણો.

જે માગસ પોતે જે જાગવું જ જોઈએ તે જાગતો નથી, એ માગસોની વચ્ચે જંગલી પ્રાણી છે. જે માગસોને જરૂરિયાત છે, તેના કરતાં વધારે જાગતો નથી, એ જંગલી પશુઓની વચ્ચે માગસ છે;

અને જે જાગી શકાય તેવું સઘળું જાગે છે એ માગસોની વચ્ચે ભગવાન જેવો છે.

તલવારથી થયેલા જાનમ કરતાં જીભથી થયેલો જાનમ વધારે ખરાબ છે; કેમ કે તલવારથી થયેલો જાનમ માત્ર શરીર પર જ અસર કરે છે, જ્યારે જીભથી થયેલા જાનમની અસર મન, બુધ્ધિ અને આત્મા પર પડતી હોય છે.

ધન એ નિર્ભય લંગર છે અને કીર્તિ કાંઈ માગસને જીવનાંધાર પૂરો પાડી શકતી નથી; ભગવાનનો આ કાનૂન છે કે માત્ર સદ્ગુણો જ અચલ છે અને તેને તોફાનો હવમચાવી શકતાં નથી.

જાણવા જેવું : ગુજરાતની દરેક વ્યક્તિની વિગત સીક ઇલેકશન ઓફીસના સોફ્ટવેરમાં એક કલીક કરવાથી મેળવી શકાય છે. ઓન લાઇન વિગત માટે www.ceogujarat.nic.in કલીક કરો અને તમારો જિલ્લો, નામ, પિતાનું નામ, અટક લખવાથી સંપૂર્ણ પરિવારની વિગત મેળવી શકાશે અથવા પોટર આઈ.ડી. નંબરથી પણ જાણી શકાશે.

ભારતીય નસલની ગાયના દુધનું મહત્વ

દુધને સંપૂર્ણ આહાર ગણવામાં આવે છે. તેમાં ગાયના દુધને તેના ગુણોના કારણે વિશેષ મહત્ત્વ આપવામાં આવે છે. શાસ્ત્રોમાં કહેલ છે કે, સુવાર્ણ મુદ્રાઓ આપીને પણ ગૌ માતાનું દુધ ખરીદો તો પણ તમે તેની સાચી કિંમત ચૂકવી શકતા નથી. ગાયના દુધમાં કેરોટીન નામનું તત્ત્વ હોવાથી ગાયનું દુધ પીવાથી પડતા સુવાર્ણ રંગનું હોય છે. ગાયના દુધમાં સોલ્યુબલ કેસીન (પ્રોટીન) ની ટકાવારી ઘણી ઊંચી હોય છે જે ૧૮ પ્રકારના એમીનો એસીડ ધરાવે છે. ગાયના દુધને માતાના દૂધની સમકક્ષ ગણવામાં આવે છે. પચવામાં ખૂબ હલકું રહે છે. વીટામીન એ.બી.સી.ડી.ઈ. મોટા પ્રમાણમાં હોઈ રોગ પ્રતિકારક શક્તિ વધારવામાં મદદરૂપ થાય છે. ગાયનું દુધ મેથા (મગજ શક્તિ) વધારનારું ગણાય છે.

ગાયનું દુધ શ્રેષ્ઠ શા માટે ?

- ✦ ગાયનું દુધ સ્નિગ્ધ, શીતલ, શક્તિ, સ્ફુર્તિ, તૃપ્તિ, રૂચિ, સ્મૃતિ, બુધ્ધિને બળ વધારનાર છે.
- ✦ ગાયનું દુધ સ્વાસ્થ્ય સંબંધી આરોગ્ય અને આયુષ્ય વધારનાર છે તથા વૃદ્ધાવસ્થા દૂર રાખનાર અને યૌવનને લાંબા સમય સુધી ટકાવી રાખે છે.
- ✦ ગાયના દુધમાં સારા કોલેસ્ટરોલનું પ્રમાણ વિશેષ હોય છે.
- ✦ ગાયનું દુધ રેગક છે તેના કારણે આંતરડાં સાફ કરી કબજાચાત દૂર કરે છે.
- ✦ ગાયનું દુધ એન્ટી ઓક્સીડન્ટ તત્ત્વ ધરાવતું હોઈ કેન્સર જેવી બિમારીમાં ફાયદો કરે છે.
- ✦ ગાયનું દુધ ઈમ્યુનોસ્ટીમ્યુલન્ટ અને બાષ્પ એન્હાન્સર છે.
- ✦ ગાયનું દુધ ત્રિદોષ (વાત, પિત્ત અને કફ) દૂર કરનારું છે અને ટી. બી. ના ઉપચારમાં અત્યંત ફાયદાકારક છે. -ગૌ સેવા આયોગ, ગુજરાત

૧૫ મી ઓગષ્ટ, સ્વાતંત્ર્ય પર્વ નિમિત્તે

સંગઠન ગઢે ચલો ..

સંગઠન ગઢે ચલો, સુપંથ પર બઢે ચલો
ભલા હો જિસ મેં દેશ ઢા, વો ઢામ સબ ઢીચે ચલો..... ઘુવ

યુગ કે સાથ મિલ કે સબ કદમ બઢાના શીખ લો
એકતા કે સ્વર મેં ગીત ગુનગુનાના શીખ લો (૨)
ભૂલ કર ભી મુખમે જાતિ પંથ ઢી ન બાત હો
ભાષા પ્રાંત કે લિચે ઢલી ન રકતપાત હો
ફૂટકા ભરા ઘડા હે ફોડકર બઢે ચલો .....

આ રહી હે આજ ચારોં ઓર સે ચહી પુઢાર
હમ કરેંગે ત્યાગ માતૃભૂમિ કે લિચે અપાર (૨)
કષ્ટ જો મિલેંગે મુસ્કુરાતે સબ સહેંગે હમ
દેશ કે લિચે સદા જિયેંગે ઓર મરેંગે હમ
દેશ ઢા હી ભાગ્ય અપના ભાગ્ય હે ચે સોચ લો.....(૨)
“ ભારત માતા ઢી જય ”

શરદી દૂર કરવા માટે

- ◆ આદુવાળી ગરમ ચા પીઓ. પાણીમાં આદુ નાખી ઉકાળી તેમાં મધ નાખી આદુની ચા બનાવી શકાય. તમે તાજુઆદુ પાગ ચાવી શકો.
- ◆ ઉકળતા પાણીમાં તજ, અજમો અને લવિંગ મિક્સ કરો. ઉકળ્યા બાદ ત્રણ મિનિટ રહેવા દો. ગાળીને પીઓ.
- ◆ યુકેલિપ્ટસ મધની ચા અજમાવી જુઓ. ગરમ પાણીમાં બે-ત્રણ ટીપા યુકેલિપ્ટસ તેલ અને મધ મિક્સ કરો.
- ◆ ઓરેન્જ જ્યુસ પીઓ. ઓરેન્જ જ્યુસમાંનું વિટામિન સી શક્ય છે કે તમારી શરદી દૂર ન કરે પરંતુ એ તમારી બીમારીનો ગાળો ઘટાડવામાં ચોકકસ મદદ કરશે.
- ◆ કાંદાના જ્યુસ સાથે અજમો મિક્સ કરી શરીર પર ઘસો જેથી પરસેવો છૂટે. આ પ્રક્રિયા શરીરમાં ઉર્જા વધારશે અને શરદીમાં રાહત આપશે. રાહત માટે સવાર-સાંજ અજમાનો ઉપયોગ પાગ કરી શકાય.
- ◆ સૂંક, ગોળ અને મરીના લાડુ બનાવી દિવસના બે વાર ખાવ.
- ◆ આખું વર્ષ શરદીથી પીડાતા લોકોએ એક મિ. લિ. તુલસીનો જ્યુસ, એક કળી લસાણ અને એક ગ્રામ કાળા મરીનો પાઉડર મિક્સ કરી બે મહિના દરરોજ સવારે અને રાત્રે લેવો જોઈએ. શરદી તદ્દન જ નીતી રહેશે.
- ◆ લસાણની એક મોટી કળી છોલી મોઢામાં રાખો. કુદરતી જ્યુસ મેળવવા તેને પીમેથી વારંવાર કચડો, દર ચાર કે પાંચ કલાકે નવી કળી લો. ૨૪ થી ૪૮ કલાકમાં શરદીના લક્ષણો દૂર થશે. -સંકલન

હાર્ટના દર્દીઓ માટે

૩/૮ ઈંચ લાંબી દૂધીનું ખમાગ કરી તેમાં અડધો ગ્લાસ પાણી, અડધો ગ્લાસ દુધ, ૫/૩ તુલસી અને ફુદીનાના પાન, ૪/૫ કાળામરી, થોડી દળેલી સૂંક અને સીંધાલુગા. આ બધુ બરાબર મીક્સ કરી એક રસ કરી પી જવું સવાર-સાંજ એક કલાક ચાલવાનું રાખવું. ટુંક સમયમાં જ સારો ફાયદો દેખાશે.

કૃષિ ઉકિતઓ....

ગામે ગામ બાંધજો, ડેમ તણાં દરબાર,
ગામ ઘાશે ગોકુળિયુ, સુખી સહુ ઘરબાર.
જમીન, હવા ને પાણી કુદરતની છે ભેટ,
આડેઘડ વાપરશું તો પડશે એની ખેંચ.
વરસાદના નીર વહી જશે, અગમચેતી આચરજો,
બોર-હૂવામાં વહેણ વાળજો, ભૂગર્ભ જળ સંઘરજો
વર્ષાઋતુ વીત્યાં પછી, એ જળ જનેતા સમુ,
રવિપાકની રક્ષા કરે, જળદેવ કર જોડી નમું.
દેશી ખાતર વાપરો, જમીનની તંદુરસ્તી જાળવી
સપ્રમાણ પોષક તત્વ મેળવો, પાક ઉત્પાદકતા વધારો.
ખેતી આબાદ, તો ગામડા આબાદ,
ગામડા આબાદ, તો રાષ્ટ્ર આબાદ.
॥ વંદે ગૌ માતરમ્ ॥

વૃક્ષો વાવો... બાળકની જેમ ઉછેરો,

લાલ ચોમાસાની ઋતુ હોય, પર્યાવરણની જાળવાણી અને હરિયાળી માટે શહેરી અને ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં આપણે સૌ વૃક્ષો વાવીએ અને તેને ઉછેરીએ.

સોલાર સીસ્ટમથી ખેતી તેમજ વિવિધ પ્રયોગો

બગસરા શહેરમાં રહેતા એક પ્રગતીશીલ ખેડૂત કડવાભાઈ નડિયાધરાએ ઝાંઝરિયા રોડ પર આવેલ તેમની ૪૨ વીધા જમીનમાં ૨૦ વીધામાં કેળનું વાવેતર કરી સોલાર સીસ્ટમથી ખેતી કરીને વિના ખર્ચે પાણી પુરૂ પાડી ઉમદા ઉદાહરણ પુરૂ પાડ્યું છે. ખેતીમાં તેઓ આધુનિકતાના પ્રયોગો કરતાં આળ્યા છે. બગસરા તાલુકામાં બે નવીનતમ પ્રયોગ તેમણે કર્યા છે, જેમાં એક કેળની ખેતી અને બીજું કેળના પાકને સોલાર સીસ્ટમ દ્વારા પીંપતની વ્યવસ્થા.

બગસરા તાલુકામાં કેળનો પાક લેવાતો ન હતો, ત્યારે કડવાભાઈએ સાહસ કરીને ૨૦ વીધા જમીનમાં કેળનું વાવેતર કર્યું છે. વિજળની અચાવવાના હેતુથી ૨.૫૦ લાખના ખર્ચે ખેતરમાં સોલાર પેનલ લગાવી તેનાથી પ્રતિદિન આઠ કલાક સુધી પાણીની મોટર શરૂ રાખી પીંપત કરવાનો પ્રયોગ કર્યો. અઠવાડિયામાં ૨૦ વીધાની કેળના બે વાર પીંપત થાય છે. વિજળી પર આધારિત રહેવું પડતું નથી, શોટ સર્કીટનો ભય નથી, વિજળીનું બીલ ભરવું પડતુ નથી. રાત્રિ સમયે કામ કરવામાંથી મુક્તિ મળે છે. ચોમસાના સમયમાં વાદળા થાય તો પાગ ધીમું પાણી તો આવે જ છે.

તેમના પુત્ર કાળુભાઈએ પાગ ૧.૫ વીધામાં શોષ ખાડો કરી ઈજરાઈલી પદ્ધતીથી પાણીના સંગ્રહ માટે કમર કસી છે. માત્ર થોડા વરસાદથી શિયાળા પાક માટે જરૂરી પાણી સંગ્રહીત થાય છે.

ખેતી માટે વિવિધ પ્રયોગો કરતા તેમણે કપાસના પાકની વધેલી સાંડીઓને વાયર ટેન્સીંગ કરેલ તારમાં ફસાવી દીધી છે, જેનાથી ખેતરમાં બંગલો ભૂંડ, રોઝનો ત્રાસ રહેતો નથી. અન્ય પશુઓ પાગ ખેતરમાં આવી શકતા નથી અને પાકની જાળવાણી થઈ શકે છે. તેમના આધુનિક ખેતીના વિવિધ પ્રયોગો પ્રેરણાદાયી છે.. -સંકલન

દરેક સમસ્યા પોતાની સાથે સમાધાન પણ લાવે છે.

કેટલાક લોકોને ભગવાન પોતાની સમસ્યાઓના પરીક્ષણની પ્રયોગશાળા બનાવી દે છે. એક સમસ્યાને દૂર કરી નથી કે બીજી તેજાર જ હોય છે.

મોટાભાગે લોકો નિરાશામાં ગરકાવ થઈ જાય છે. પરમાત્મા તો જાગે જ છે કે મેં તેને જીવન આપ્યું છે અને હું જ તેને સમસ્યા પાગ આપીશ. તેના કારણે જ તેણે મનુષ્યની અંદર કેટલિક ગુણ શક્તિઓ રાખી છે. આ શક્તિઓ શરીર, મન અને આત્મામાં અલગ અલગ રીતે છૂપાયેલી છે. જેવી જીવનમાં વિકટ પરિસ્થિતિઓ આવશે, તરત જ પોતાની ગુણ અને પ્રબળ શક્તિઓ પર કામ કરવાનું શરૂ કરી દો. બની શકે કે તે સરળતાથી ન પાગ મળે, પાગ છે જરૂર. આ શક્તિને શોધવાના બે રસ્તા છે, ધૈર્ય અને ઉન્સાહ. બિલકુલ એવી રીતે શોધો જેવી રીતે પોતાના ઘરમાં કોઈ વસ્તુ મૂકીને ભૂલી ગયા હોવ. બસ ગુણ શક્તિ હાથ લાગશે કે તરત જ સંકલ્પ જાગૃત થઈ જશે. સંકલ્પિત વ્યક્તિ ક્યારેય સમસ્યાઓથી જખરાતી નથી. તમારી શક્તિઓ તમને સમજાવશે કે ઘર અને સંસાર છોડીને ભાગશો નહીં. સંસાર અને સમસ્યા સાથે ચાલે છે. તેનો જીવન સામે કોઈ વિરોધ ન રાખશો.

દરેક સમસ્યા પોતાની સાથે એક સમાધાન લઈને આવે છે. સમાધાન ગુણ શક્તિથી જ દેખાય છે. નહીંતર આપણે અંધના અંધ જ રહીશું. આજ લાગવાથી અંધને નુકશાન એ જ થાય છે કે તે રસ્તો નથી શોધી શકતો.

-વિજયશંકર મહેતા

મહેંગાઈ.....

ડાહ્યા લોકો કહે છે કે ભારતીય અર્થવ્યવસ્થા ડોલમ ડોલ થઈ રહી છે! કુળાવો વધી રહ્યો છે એવું નિષ્ણંતાંતો કહે છે. બજારમાં ભાવ વધી રહ્યો છે એવું ગૃહિણીઓ કહે છે પણ આ બધાપના પાયામાં સૌથી મહત્વની વસ્તુ છે સરકારી ખર્ચની ભયંકર અશિસ્ત. જાહેરનાણું-પ્રજનું નાણું વાપરવાનું બેફામ ઉડાઉપણું અને આંકડાઓની કપટી છલજળ! જે ગેરશિસ્તથી આપણાં દેશમાં સરકારી ખર્ચ થઈ રહ્યો છે-સાહેબ, યાદ રાખજો કુબેરના ભંડાર પાગ ખાલી થઈ જાય! મોંઘવારી શબ્દ રસોડાનો છે. કુળાવો શબ્દ અર્થશાસ્ત્ર છે.

આપણાં દેશમાં ભાવ વધારાનાં કુચકને ગરીબની આંખે જોવાની વૃત્તિ જ નથી! દેશ કઈ દિશામાં જઈ રહ્યો છે? આઝાદી આવી ત્યારે લોકો માગની ખરીદ ભાષા સમજતાં હતાં! માગ અને શેરના માપ હતાં! પછી માગ ને બદલે કિલોમાં ખરીદી થવા લાગી હતી અને હવે...ગ્રામમાં શાક ખરીદાય છે! સોનું પાગ ગ્રામમાં ખરીદાય છે! અગાઉ સોનું તોલામાં ખરીદાતું હતું! ધોવાના સાબુની પેટી અને ગોળનો રવો અને ખાંડની ગુણ ખરીદાતાં હતાં! હવે...નાહવાનો સાબુ પાગ નંગ એક એમ ખરીદાય છે! મોંઘવારી છે ને? !!!

કાઠવમાં ખૂંપી ગયેલા પંચતંત્રના હાથી જેવી આપણા અર્થતંત્રની સ્થિતિ છે! જ્યારે સરકાર આપણને સ્વાર્ગિમ ભવિષ્ય બતાવી રહ્યું છે! આપણે આજળ જઈ રહ્યાં છીએ કે પીછેહઠ કરી રહ્યાં છીએ? વાળ ધોવાનાં શેમ્પુના ઉત્પાદન પાછળ એક અંદાજ મુજબ એક કરોડ ઈંડા વપરાય છે! જ્યારે પચાસ લાખ બાળકો પોષાણના અભાવથી મરી જાય છે! બાળમરણ, બાળઅંધાપો, અપોષણ, અશિક્ષણ જેવી નકારાત્મક બાબતોમાં આપણે અવિકસીત અને પછાત દેશોની સાથે છીએ! આપણે ત્યાં ઘઉં સડી જાય છે પણ માગસનું પેટ ખાલી રહે છે! બાળકને માટે દૂધ નથી પણ દુધની બનાવેલી ચોકલેટોના ઢગલા અને દૂધની બનાવેલી મિઠાઈઓ ભરપુર મળે છે! શો-કેસોની અંદર પાંચસો જાતના બૂટ-ચંપલો ખડકેલા છે પણ બહાર સડક પર ચાલતા સો પગોમાંથી પચીસના પગોમાં કુટપાથ પરથી ખરીદેલાં પ્લારસ્ટીકનાં મોલ્ડેડ ચંપલો જ છે! એક ભયાનક સામાજિક અસંતુલન તરફ આપણે આંખો મીચી ગયા છીએ! એક આંતરરાષ્ટ્રીય સંશોધન સંસ્થાએ ભારતમાં અમીર કોણ? તે માટે તમામ પ્રકારના અભ્યાસો કર્યા પછી એ સંસ્થા નિષ્કર્ષ પર આવી હતી કે હિંદુસ્તાનમાં જે કુટુંબ પાસે પોતાનો ખાનગી બાથરૂમ છે તે સુખી અમીર છે!.. તમારો પોતાનો બાથરૂમ હોય જેમાં તમે વસ્ત્રહીન બની નાહી શકો તો તમે અમીર છો!.. ગરીબ માગસ વસ્ત્રહીન થઈ શકતો નથી. એને નહાતી વખતે પાગ તન પર વસ્ત્રાખવું પડે છે. કેમકે સ્નાન એ એને માટે જાહેરજીવનનો એક ભાગ છે! એને સામાજિક

ઈજાજતનો ખ્યાલ રાખવો પડે છે. કાર્લ માર્ક્સ હિંદુસ્તાનમાં સાચા પડી રહ્યાં હોય એવું લાગે છે. લોકશાહી એના વજનથી તૂટી પડશે! હિંદુસ્તાનમાં શાસકોનો 'અપનો ઉત્સવ' નગન ગેરજિજ્ઞાસીથી ચાલી રહ્યો છે. બહારના સિંહ કરતાં અંદરની ઉધઈ વધારે ખતરનાક છે! ભાવ રૂપિયામાં વધી રહ્યાં છે, પણ રૂપિયાનું મૂલ્ય ઘટી રહ્યું છે! ૧૯૬૩ના ઓગસ્ટમાં ડો. રામમનોહર લોહિયાનું સંસદમાં પહેલું પ્રવચન હતું. એ પ્રવચનને મેઈડન-સ્પીચ કહેવાય છે. લોહિયા જેવા પ્રખર અભ્યાસી વક્તાએ એમની લોહિયાળ ભાષામાં નહેરુને એક પછી એક બ્રહ્માસ્ત્રોની જેમ વાક્યો ફેંકવા માંડ્યા હતાં! 'કેમ આ દેશમાં સૌથી ઉપર બેઠેલા હિંદુસ્તાની માગસ (એટલે કે નહેરુ પોતે)માટે દિવસના પચીસ હજાર રૂપિયા ખર્ચાય છે? કેમ આ દેશમાં ઉદ્યોગપતિઓનો એક પરિવાર રોજ ત્રણ લાખ રૂપિયા કમાય છે? કેમ આ દેશની કમાણીનો ૫૦ ટકા ભાગ કક્કત એક જ ટકા લોકોના ખિરસામાં જાય છે? ઉંચા સ્થાને બેઠેલા લોકો અને એમના ચમચા જેવા ૫૦ લાખ લોકો જ આ દેશની હાલત માટે જવાબદાર છે! એક સરકારી દવાની ફેક્ટરીમાં સ્ટ્રો માથસન અને છે જેની ઉત્પાદન કિંમત બે આના છે અને કેમ તમે બજારમાં ૧૪ આનામાં વેંચો છો? શું સરકારે શયના રોગીઓનું ખૂન પાગ ચૂસવું છે?' નહેરૂ સ્તબ્ધ થઈ ગયેલાં! બીજે દિવસે છાપાઓમાં ધમાલ થઈ ગઈ. દેશનું સમગ્ર અર્થતંત્ર દિશા ભ્રમની સ્થિતિમાં તો નથીને? શાસક વર્ગ બેફામબની લાખલૂટ ખર્ચા કરી રહ્યું છે. આર્થિક અધોગતિ સમજવા માટે હવે તર્કની જરૂરત જ ક્યાં છે? પ્રખર અર્થશાસ્ત્રી ડો. જે. સી. કુમારપ્પા અમેરિકાથી અર્થશાસ્ત્રના પી.એચ.ડી. થઈને ભારત આવ્યા હતાં ત્યારે ઉનાળાની બપોરે એ ગાંધીજીને શોધતાં શોધતાં સેવાગ્રામ પહોંચ્યા. સેવાગ્રામની લાચબળતી ઘૂમાં કુમારપ્પા આશ્રમમાં પહોંચ્યા, ત્યારે ગાંધીજી એમની કુટિરની બહાર બેસીને એક શાળીમાં ઘઉં સાફ કરી રહ્યાં હતાં! કુમારપ્પાએ પોતાનો પરિચય આપી અમેરિકાની અર્થશાસ્ત્રની ડિગ્રીની વાત કરી પછી કહ્યું કે, હું હિંદુસ્તાન માટે કેઈક કરવા માંગું છું-આ દેશના અર્થશાસ્ત્રને સમજવા માંગું છું!...ગાંધીજીએ ઘઉંની થાળી ડો.કુમારપ્પાના હાથમાં ધમાવીને કહ્યું "ડોક્ટર કુમારપ્પા-આ શાળીમાં જ હિંદુસ્તાનનું અર્થશાસ્ત્ર છે! રોટી ભારતના અર્થશાસ્ત્રનો પ્રથમ પાઠ છે!"... આજે હિંદુસ્તાનનાં અર્થશાસ્ત્રીઓ મહાનગરોની હાઈરાર્ડ્ઝ ઈમારતોની એરકન્ડીશન કેબિનોમાં જીવે છે જેને ક્યાં ખબર છે કે હિંદુસ્તાનનું અર્થશાસ્ત્ર એનાં લાખો ગામડાઓમાં જીવી રહ્યું છે! કેટલાક ડાહ્યા માગસો માનતા થઈ ગયા છે કે આપણે દુઃખી થવાના દિવસો આવી રહ્યાં છે! - મધુ શાહ 'સારા જહાં મેરી જેબ મે'માંથી સાભાર

અંધકારથી... પ્રકાશ તરફ....

સિદ્ધાંતની રક્ષા માટે
જાતની બાજુ લગાવવા સુધી
તૈયાર થઈ જતા ધર્મપ્રેમી સજજનને મારે એટલું જ કહેવું છે કે,
સિદ્ધાંત માટે લડવામાં જેટલી શક્તિ વાપરો છો
એટલી શક્તિ સિદ્ધાંતને માટે જીવવામાં વાપરશો
તો ન્યાલ થઈ જશો....
લડવા માટે ઝનૂન જ જોઈએ છે...
જીવવા માટે તો પ્રચંડ સત્ય જોઈએ છે.
-મુનિ રત્નસુંદર વિજયજી

ઓગષ્ટ માસના યાદગાર દિવસો	
૨ : રક્ષા બંધન	૧૭ : વર્લ્ડ હાઈપરટેન્શન ડે
૬ : નાગ પંચમી /હિરોશિમા દિન	૧૮ : પટેટી
૯ : વિશ્વ આદિવાસી દિન	૧૯ : વર્લ્ડ ફોટોગ્રાફી ડે
૧૦ : જન્માષ્ટમી	૨૦ : રમઝાન ઈંદ
૧૫ : સ્વતંત્રતા દિન	૨૯ : રાષ્ટ્રીય રમત દિવસ

વિજ્ઞાપિ : 'વસુંધરા જ્યોત' માસિક મુજપત્ર આપ નીચે દર્શાવેલ 'વેબ સાઈટ' પર વાંચી શકશો. આપના પ્રતિભાવો આપેલ ઇ-મેઈલ vasundhara.org.raj@rediffmail.com ઉપર મોકલવા નમ્ર વિનંતી - તંત્રી શ્રી

www.vasundharatrust.org